

ENGINEERING
TOMORROW

Danfoss

Integracija obnovljivih izvora u tradicionalne sisteme daljinskog grejanja

Aktuelni trendovi, izazovi i rešenja

Vladimir Šuković,
Danfoss d.o.o.

Danfoss u svetu

42,000+

Zaposlenih

10,0+ MLRD EUR

Promet

Prodaja na svim kontinentima

U više od **100** zemalja

95 fabrika

U više od **20** zemaljas

U privatnom vlasništvu

Ownership

Nordborg, Danska

Headquarters

Top 3 markets

Tri posebna **poslovna segmenta** sa stalnim rastom

Danfoss Power Solutions

#2 pozicija na tržištu

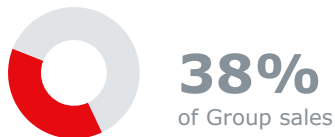
- 19,061 zaposlenih
- 53 fabrika u 19 zemalja
- 3.2bn EUR godišnji promet

Danfoss Climate Solutions

#2 pozicija na tržištu

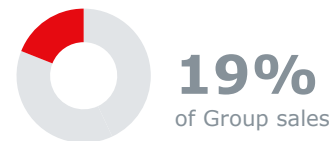
- 11,235 zaposlenih
- 34 fabrike u 15 zemalja
- 2.9 mlrd EUR godišnji promet

Danfoss Power Electronics and Drives

#2 pozicija na tržištu

- 4,582 zaposlenih
- 9 fabrika u 7 zemalja
- 1.4mlrd EUR godišnji promet

Danfoss Climate Solutions

– Kontinualni rast

„Highlights“

2.9

Sales, EURbn
(2020: 2.5)

11,235

Zaposlenih na svim
kontinentima

511

EBITA, EURm
(2020: 410)

34

Fabrike u
15 zemalja

17.8

EBITA margin, %
(2020: 16.4)

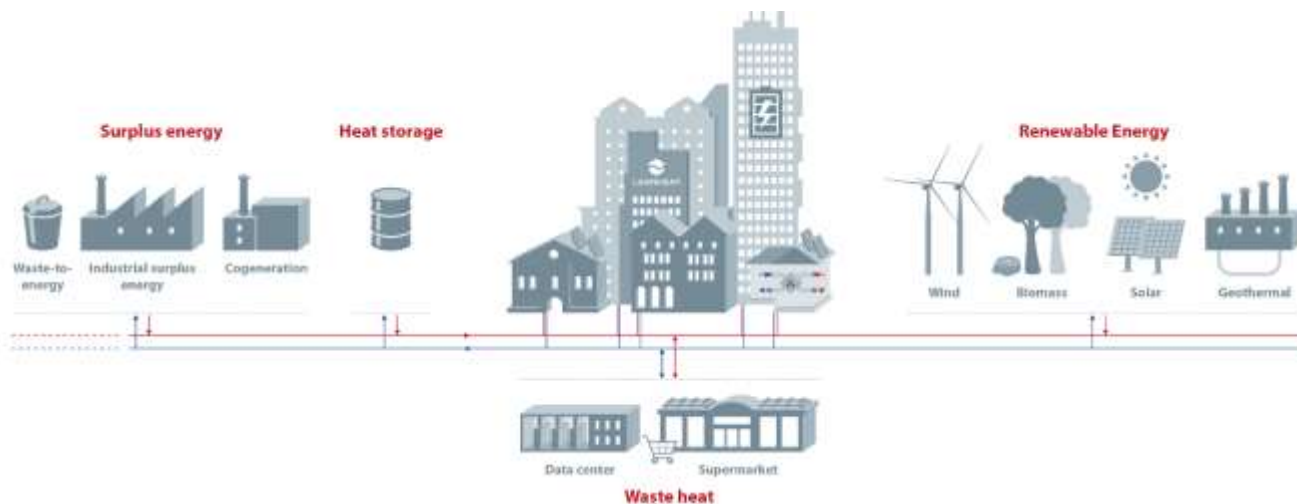
Focus 2023

Consolidate and stabilize operations:

- Contribution margin
- Inventory
- Continue growth journey

Trendovi u sektoru daljinskog grejanja- 4G

Od pojedinačnih izvora do...

VIŠE IZVORA

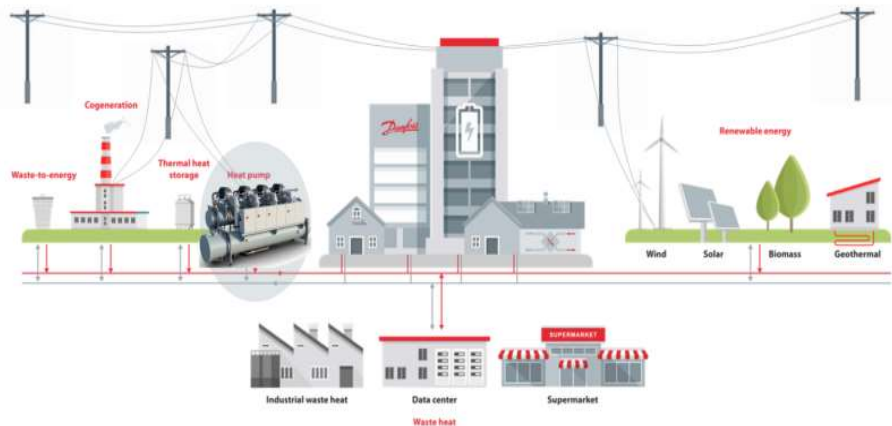
Od fosilnih goriva do...

**OBNOVLJIVIH IZVORA I
VIŠKOVA ENERGIJE**

Od visokotemperaturnih režima do...

**NISKOTEMPERATURNIH
REŽIMA**

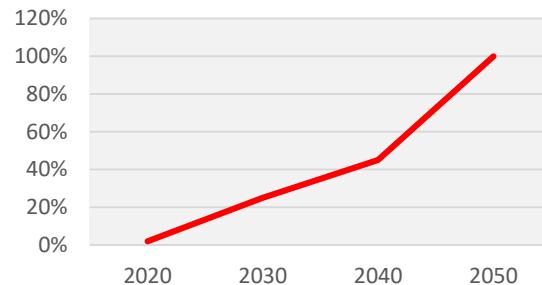
Trendovi u sektoru daljinskog grejanja – 4G

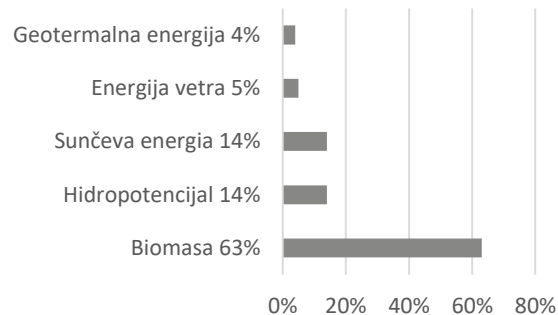
**CILJ: DO 2050 GODINE FOSILNA GORIVA ZAMENITI
OBNOVLJIVIM IZVORIMA ENERGIJE**

**ALTERNATIVNI I OIE :
BIOMASA, HIDROPOTENCIJAL, SUNČEVA
ENERGIJA, ENERGIJA VETRA, GEOTERMALNA
ENERGIJA, OTPADNA TOPLOTA**

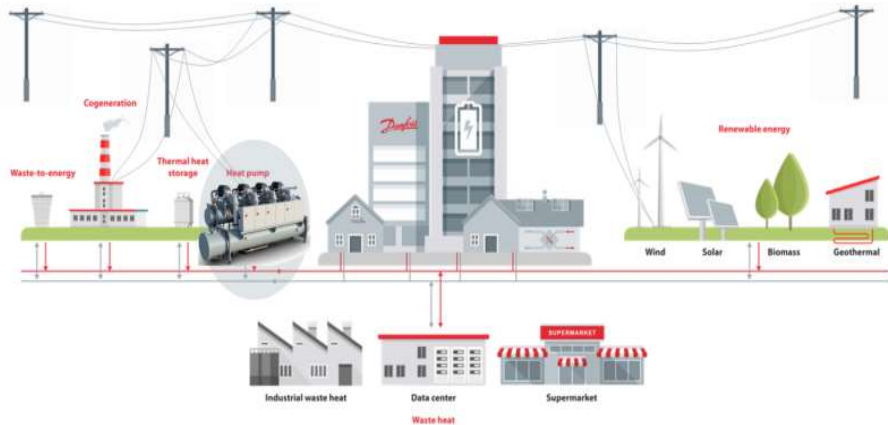
Trend **rasta OIE** do 2050
godine

Udeo OIE u Srbiji

Izazovi u sektoru daljinskog grejanja – 4G

U energetici je planiranje proizvodnje i potrošnje veoma važno

Intermitentnost / nepredvidivost OIE

Održavanje **stabilnosti** sistema

Planiranje proizvodnje i potrošnje

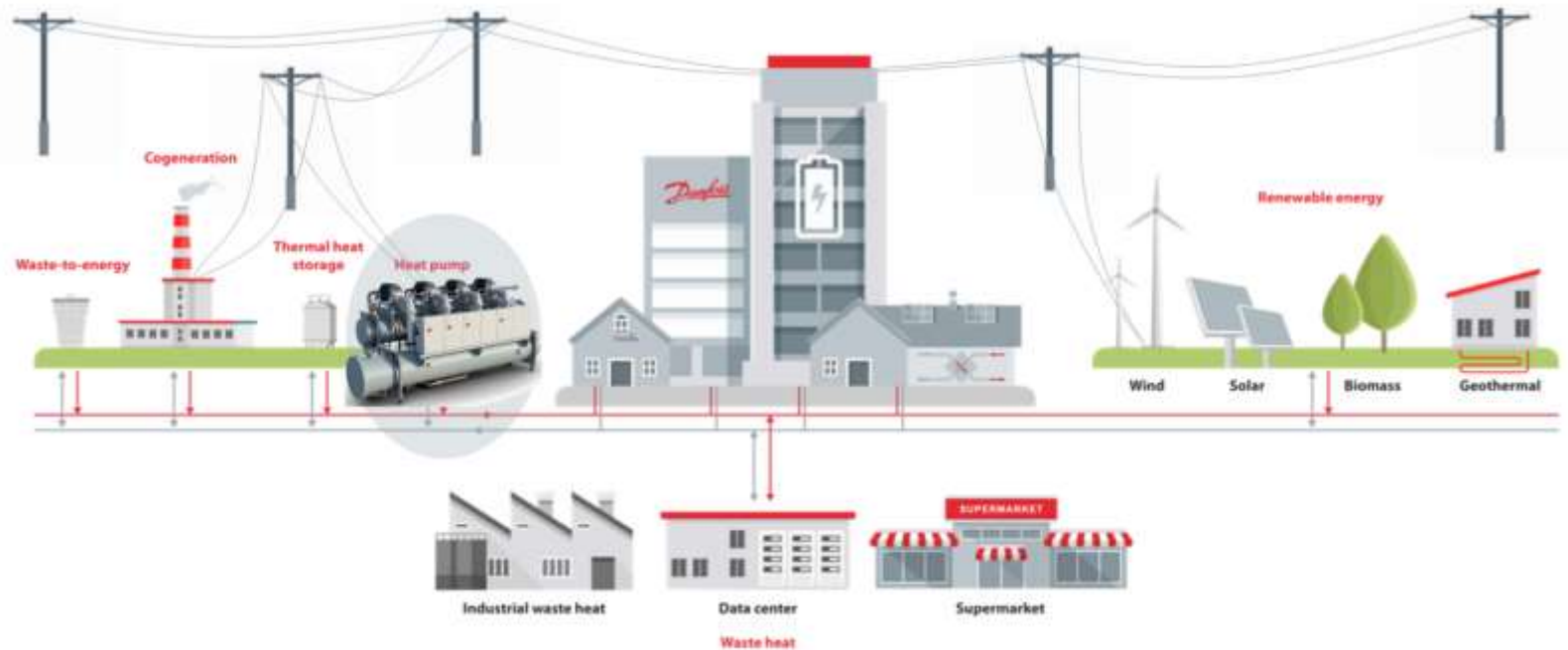
Delta T optimizacija – ekonomski balans temperature i protoka

Visok nivo automatizacije

Troškovi investicije /CAPEX / OPEX

Trendovi u sektoru daljinskog grejanja – obnovljivi izvori

Toplotne pumpe kao osnovni pokretač

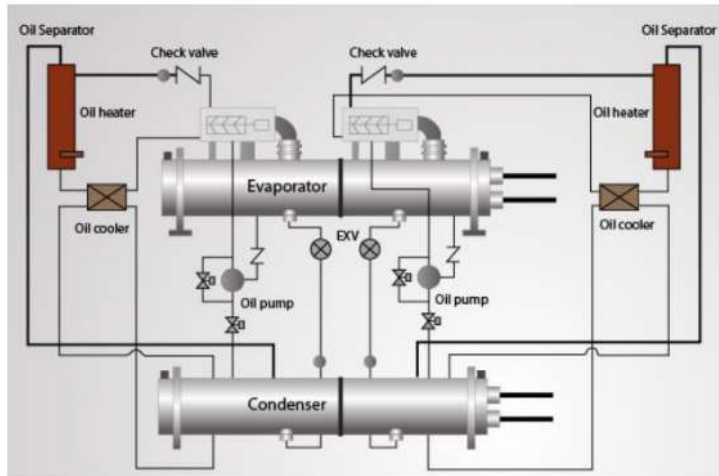

Danfoss Turbocor® Oil Free Compressors

Simple Design

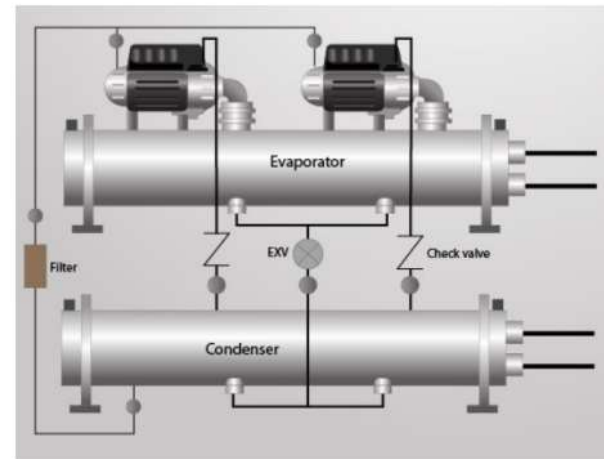
Traditional Oiled Chiller

Oil is required to lubricate bearings which are used to support rotational and linear movement of the rotor

Oil Free Chiller

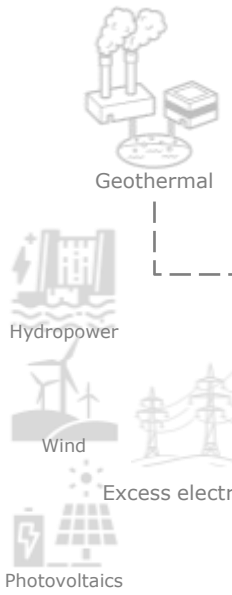
Oil is not required since the motor shaft levitates in a magnetic field or uses refrigerant for lubrication

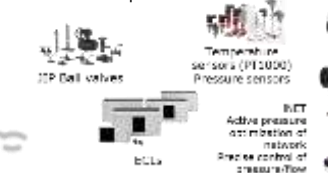
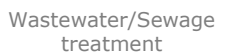
WWHP u različitim aplikacijama

Oil-free WWHPs

- Max. supply hot water temperature 67°C (75°C)
- Large ΔT scenario suits DH network

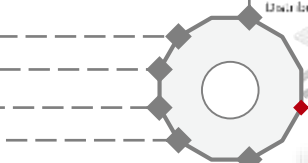
Hydronic Heat Exchangers (optional)

Secondary loop/heat exchange unit

- Compact pre-assembled heating stations
  - Hydraulic portfolio
  - Heat station controls

DHN return pipe

Monitoring & Optimization tools

Peak shaving demand response / demand side management

RT data monitoring and predictive maintenance Self-commissioning and continuous optimization

Virtual Heat Storage (VHS)

Leanheat Building | Leanheat Monitor + TITAN | Leanheat Production

Indoor heating solution

Flat Stations

Building Substations

Residential Quarters

Leanheat Production | Leanheat Network | Leanheat Monitor

Monitoring & Optimization tools

Calculation of best economical energy production mix

Supply temperature optimization in DHC networks

ΔP optimization in networks / lower pumping costs and dT improvement

Leanheat Production | Leanheat Network | Leanheat Monitor

- Flat stations
- Floor heating, fan coil and radiator solutions
- Metering
- Hydraulic balancing

* components, subsystems, services, solutions

Digitalna transformacija daljinskog grejanja

Zašto? Kad? Gde? Kako?

Optimalna distribucija

- Poboljšana kontrola temperature, pritiska i protoka – u realnom vremenu i daljinski
- Poznavanje transportnog vremena, gubitaka toplote, itd.
- Optimizacija distribucije energije sa samopodešavanjem (auto-commissioning) i kontinualna optimizacija rada toplotnih podstanica
- Optimal network design, simulation
- Prediktivno održavanje; redukcija operativnih troškova i troškova održavanja i produženi životni vek opreme.
- Algoritam zasnovan na veštačkoj inteligenciji predviđa moguće kvarove u sistemu, npr na izmenjivaču toplote i osigurava korekcije u radu sistema

Intelligentno upravljanje izvorima

- Optimizacija proizvodnih izvora i razvodne tempere čime je osigurano najekonomičnije upravljanje
- Upravljanje različitim energetskim izvorima, management OIE i otpadnom toplotom
- U slučaju CHP povećati proizvodnju struje onda kad je ekonomski najisplativije
- Optimalno korišćenje skladišta toplotne energije
- Kalkulacija optimalnog „Energy miksa“

„Pametne“ i energetski efikasne zgrade

- Prikupljanje i čuvanje podataka sa senzora i merila toplotne energije u cilju prognoze opterećenja (load forecasting)
- Prikupljanje i čuvanje podataka o temperature u prostoru i korišćenje termičkog kapaciteta zgrade radi predvižanja toplotnog opterećenja i uštede na pikovima opterećenja

Management level

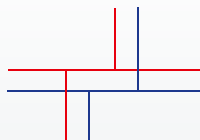
Proizvodnja

Proizvodnja

- Predviđanje toplotnog opterećenja
- Optimizacija temperature razvodne vode na osnovu statistike
- Optimizacija proizvodnje
- Planiranje proizvodnje

Distribucija

Mreža

- Projektovanje mreže
- Vizuelizacija i „On line“ upravljanje mrežom
- Hydrauličko optimizovanje razvodne temperature
- Optimizacija pritiska

Monitoring

Kompletno praćenje sistema

Monitoring and Control

- Laka integracija podataka
- Jednostavna ekstrakcija i interpretacija podataka

Integrisanje uređaja sa različitim protokolima

Potreba za toplotnom energijom

Zgradarstvo

- Optimizovanje pikova opterećenja
- Optimizacija potrošnje energije

Krajnji korisnici

Apartmenti

- Praćenje potrošnje kod krajnjih korisnika
- Optimizacija povratne temperature

Specialist level

Data API HUB

AI Engine

Primarna strana

(Planiranje, Upravljanje mrežom, Proizvodnja toplotne energije)

Sekundarna strana

(Zgradarstvo)

Virtus.
Shaped for the future

Virtus – Danfoss regulatori pritiska i protoka – pouzdano rešenje sa kompletnim proizvodnim opsegom

Nominalni pritisak PN 16, 25 & 40

Nominalni prečnici DN 65-250

Multifunkcionalni inteligentni kontroler

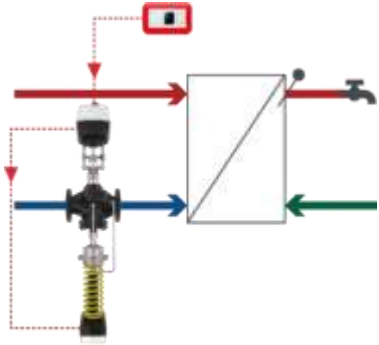

2 inovativne funkcije implementirane u jedan proizvod

- **iSet** substation optimization function
- **iNet** network optimization function
- Omogućena komunikacija i povezivanje sa različitom opremom

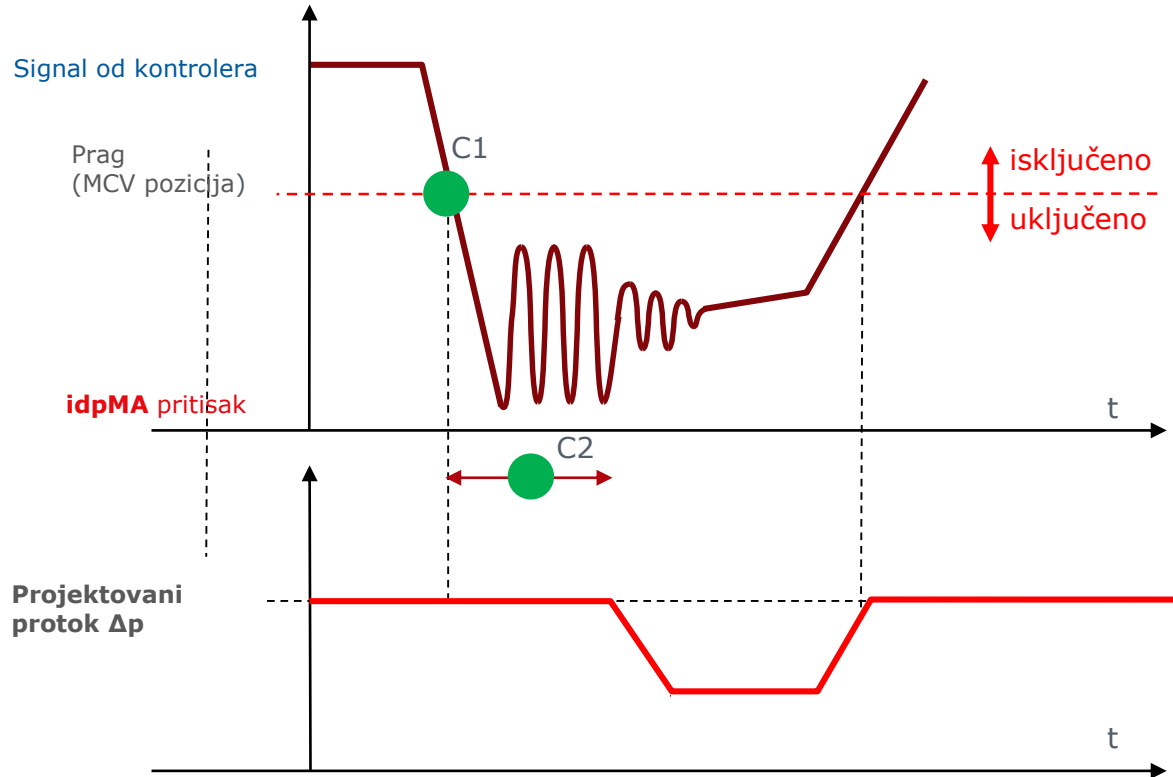

Funkcionisanje i algoritam

Novo

Na tržištu 2023

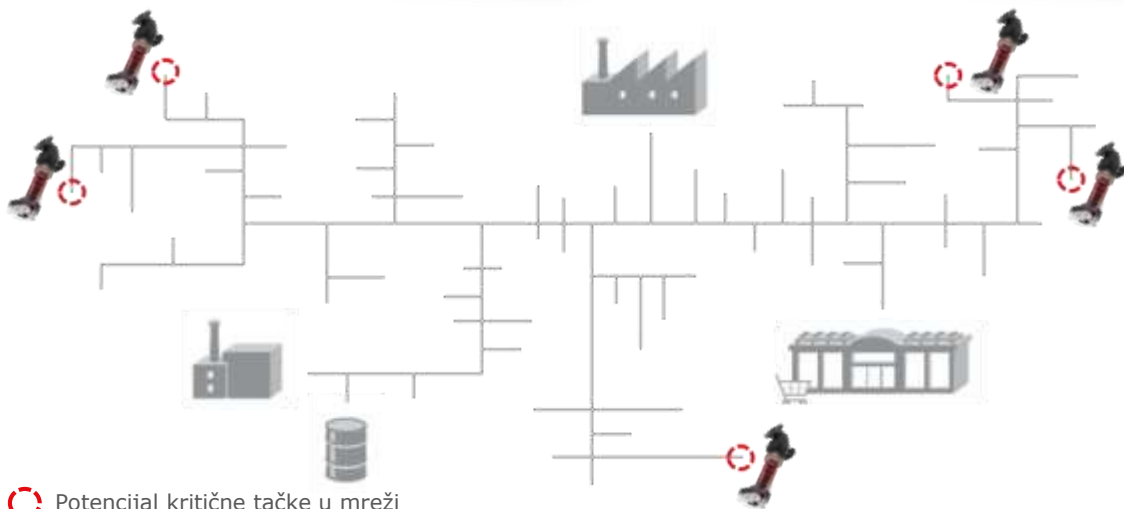

iNET - Inteligentno balansiranje mreže

Daljinsko podešavanje
diferencijalnog pritiska na
ograncima i krajnjim tačkama

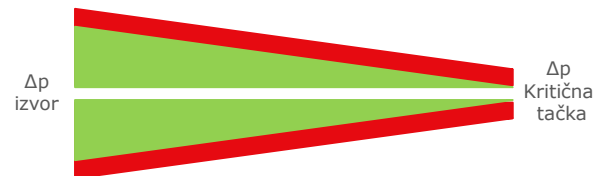
Maksimalizovanje korišćenja
akumulirane toplote u mreži i
u zgradama

Poboljšanje stabilnosti
distributivna mreže, niži
troškovi pumpanja i niže
povratne temperatura

 Potencijal kritične tačke u mreži

Dijagram dif.pritiska u mreži

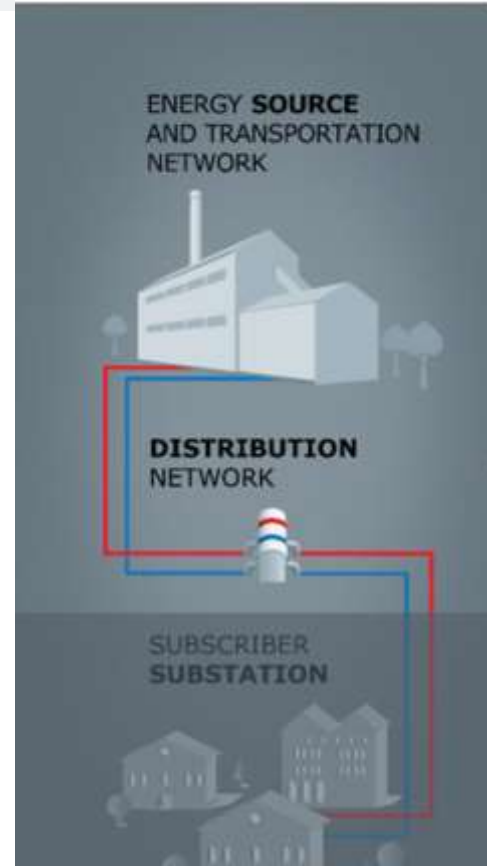

Smanjenje troškova pumpanja štedeći
potencijale podešavanjem Δp na stvarnoj
kritičnoj tački u stvarnom vremenu

iNET – Povezivanje sa kontrolerima i SCADA sistemom

* HMI-Human machine interface

Namenski kontroler za daljinsko grejanje

ECL Comfort 310 nudi najsavremenije opcije za komunikacione interfejse.

Opseg opcija, dostupnih ili putem ugrađenih ili spoljašnjih modula uključuje

- Modbus
- M-Bus
- i USB za potrebe održavanja

Komunikacija sa **SCADA** sistemom

Nova dimenzija daljinskog
grejanja
Titan™ by Danfoss

**Danfoss -
Titan™ kombinacija "best-in
class" podstanica sa digitalnom
tehnologijom**

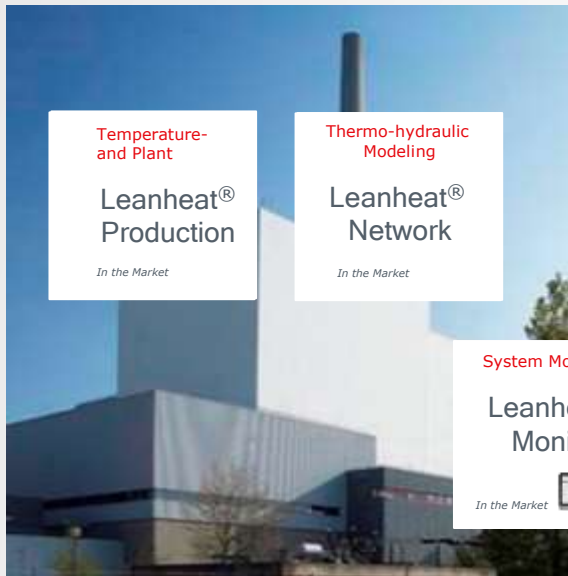
- Intuitivno, pouzdano, i kontinualno puštanje u rad
- „Best-in-class“ podešavanje koje osigurava duži radni vek
- Optimalno ΔT - „data-driven“ energetska efikasna voženja
- 100% Danfoss poroizvod čime je osiguran najviši kvalitet i pouzdanost

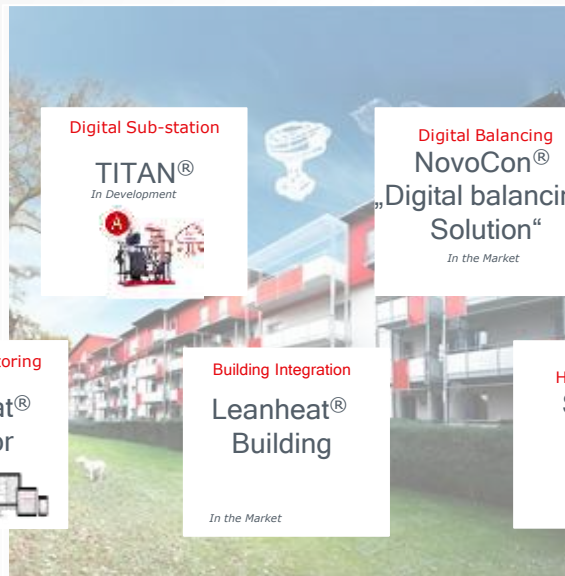
Titan™
by Danfoss

„End-to-End“ sveobuhvatna optimizacija kao rešenje za integraciju obnovljivih izvora energije u tradicionalne sisteme

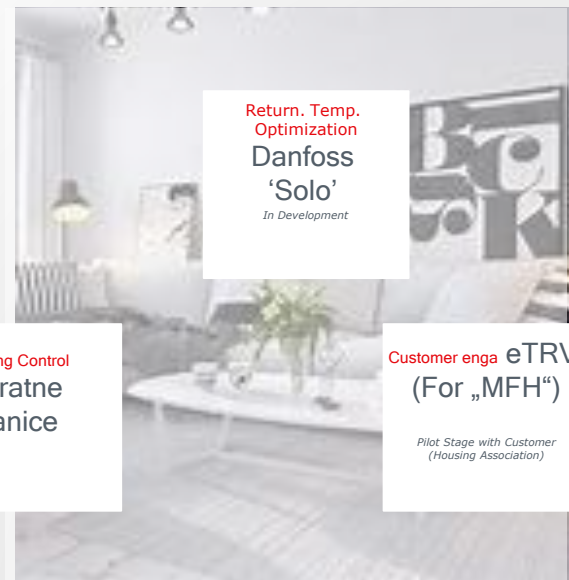
Daljinsko grejanje

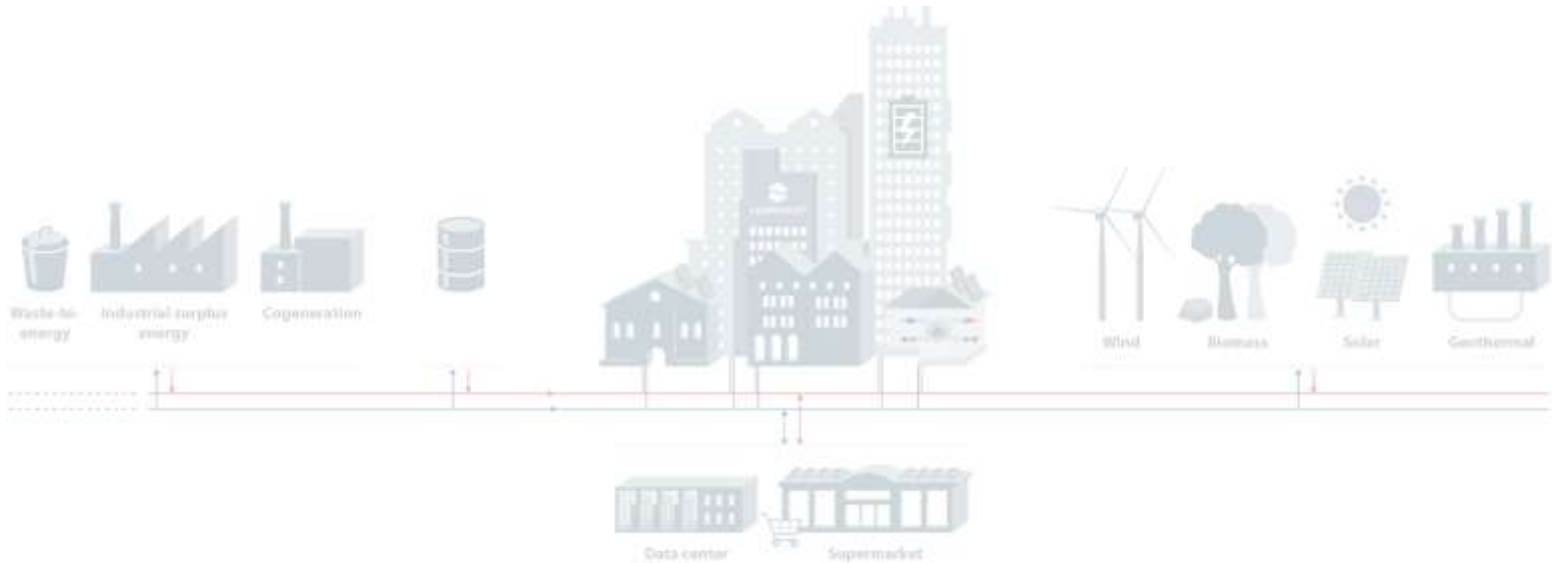
Zgradarstvo

Stanovi

Danfoss Climate Solutions **Vaš pouzdan partner**
Integracija **obnovljivih izvora** u tradicionalne sisteme daljinskog grejanja

Hvala na pažnji

vladimir.sukovic@danfoss.com